

Besvarelse

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil gerne starte med at takke for forespørgslen. Debatten giver os mulighed for at drøfte FN's rolle i opretholdelsen af en international fred og sikkerhed, sådan som forespørgeren nævnte, og naturligvis ikke mindst Danmarks muligheder for at bidrage dertil.

Sidste års forespørgsel fandt sted på et ganske kritisk tidspunkt. Vi stod dengang midt i en valgkamp for at blive valgt ind i FN's Sikkerhedsråd. Det lykkedes os. Det var et vigtigt år for os. Og i år er et vigtigt år for FN, der står midt i forberedelserne af et topmøde, som, hvis det står til generalsekretæren, kan blive epokegørende. Det er så også det, hr. Jeppe Kofod håber på, og som jeg også håber på.

Kofi Annan har med sin rapport »In larger Freedom« fremlagt et forslag til gennemgribende reformer af FN's principper og værdier samt organisatoriske struktur. Medlemslandene skal tage endelig stilling til reformplanen på topmødet i New York den 14.-16. september, hvor jeg formentlig selv vil deltage sammen med udviklingsministeren og miljøministeren.

KI. 17.40

Generalsekretæren omtaler 2005-topmødet som et San Francisco-moment med reference til FN-pagtens underskrivelse i San Francisco den 26. juni 1945. Udgangspunktet er, at FN, bl.a. set i lyset af terrorangrebene den 11. september 2001 og truslerne fra fejlslagne stater, fundamentalt må moderniseres.

På den baggrund har regeringen følgende prioriteter for at styrke og reformere FN: for det første en konsekvent gennemførelse af 2015-målene med særlig vægt på Afrika, den har vi nok drøftet; for det andet en styrkelse af FN's fredsopbygningskapacitet, herunder at etablere en fredsopbygningskommission; for det tredje en styrkelse af FN's samlede indsats mod terrorisme; for det fjerde en effektivisering af FN's indsats på menneskerettighedsområdet, herunder omdannelsen af Menneskerettighedskommissionen til et Menneskerettighedsråd; for det femte en opbygning af en mere enstrengt struktur på miljøområdet bl.a. ved at etablere en FN-særorganisation for miljø, UNEO i stedet for UNEP; for det sjette en modernisering og reformering af FN, herunder en styrkelse af den internationale retsorden og af Sikkerhedsrådet; og så for det syvende en sikring af kvinders og mænds lige adgang til grundlæggende rettigheder, seksuel

og reproduktiv sundhed og rettigheder og en intensivering af kampen mod hiv/aids. Det drøftede man jo netop med bistandsministeren.

Udviklingsministeren har i besvarelse af F 12 uddybet de udviklingspolitiske aspekter, hvorfor jeg her vil begrænse mig til de udenrigspolitiske prioriteringer.

Verden har ændret sig siden FN's oprettelse i 1945. Truslerne mod international fred og sikkerhed opgøres i dag ikke så meget i truende verdenskrige og konflikter mellem stater. Behovet for erkendelse af vores tids trusler og dermed en ny tilgang til kollektiv sikkerhed er åbenbar. Alene inden for de seneste 5 år har terroraktioner som de, der ramte New York, Madrid og Beslan, tydeliggjort selv magtfulde landes sårbarhed.

I samme periode har mere end 40 lande været inddraget i væbnet konflikt. Mere end 20 millioner mennesker er dræbt af hiv/aids, 1 milliard mennesker lever fortsat for under 1 dollar om dagen, og 20.000 mennesker dør hver dag af fattigdom.

Alt i alt er der tvingende grunde til at gøre op med vores hidtidige forståelse af, hvad der udgør trusler mod fred og sikkerhed. Vi må nå frem til den fælles erkendelse af udfordringerens karakter og omfang og sikre den politiske vilje til at handle derefter.

Et nyt sikkerhedsbegreb skal anerkende, at fattigdom, sygdom og miljønedslidning er globale trusler, der truer befolkningernes sikkerhed og frihed, ligesom krig, masseødelæggelsesvåben og terrorisme gør.

Regeringens forberedelse af FN's 2005-topmøde bygger på en grundtanke om effektiv multilateralisme. Der er behov for at styrke FN gennem reformer og modernisering, så organisationen bliver et effektivt instrument. Målsætning om effektiv multilateralisme kan kun nås gennem en topmødeerklæring baseret på den rette balance mellem udviklingsspørgsmål, sikkerhedspolitik og menneskerettighedsspørgsmål, en balance, der genfindes i det danske udenrigspolitiske fokus på sammenhængen mellem sikkerhed og udvikling.

Danmark vil i processen frem til topmødet fokusere på de elementer, der kan samle FN's medlemslande og opbløde eventuelle spændinger mellem landene i Nord og Syd og mellem forskellige kulturkredse. Topmødet bliver kun en succes, hvis alle finder, at resultatet også fremmer deres vilkår.